

ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»

Відділення харчових технологій та ресторанного бізнесу
Циклова комісія харчових технологій та готельно-ресторанної справи

Бобришева Ганна Михайлівна

КУРСОВА РОБОТА

ДИЗАЙН ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ ЗАКАРПАТТЯ

Навчальна дисципліна «Дизайн та технологія надання туристичних послуг»

Ступінь освіти «фаховий молодший бакалавр»
Спеціальність 242 Туризм і рекреація, освітня програма «Туристичне
обслуговування», група ТР-22
Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Керівник:
Гібкін Кирило Романович,
викладач

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник

(підпис)

Кирило ГІБКІН

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

(підпис)

Ганна БОБРИШЕВА

Підсумкова оцінка: _____ (літера / балів)

Члени комісії з захисту:

(підпис)

Кирило ГІБКІН

(підпис)

Наталя ВОЛЬФСОН-ГАРШИНА

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Туристичний потенціал ареалу дестинації Закарпаття	5
1.1 Географічне положення Закарпаття	5
1.2 Туристичні ресурси та інфраструктура Закарпаття.....	7
2 Проєкт інноваційного туру.....	13
2.1 Маршрут інноваційного туру.....	13
2.2 Програма інноваційного туру	16
Висновки	20
Список використаних джерел	21

Вступ

Тема «Дизайн туристичних послуг Закарпаття» вкрай актуальна в контексті сучасного розвитку туризму та гостинності. Ось кілька аспектів, які ви можете врахувати при описі актуальності цієї теми:

Розширення конкуренції в галузі туризму. Зі зростанням популярності туризму, конкуренція серед регіонів за увагу туристів зростає. Ефективний дизайн туристичних послуг може стати ключовим чинником у виграші у цій конкурентній боротьбі та привабленні більше відвідувачів до Закарпаття.

Залучення різноманітності туристів. Дизайн туристичних послуг може бути адаптований для різних цільових аудиторій, таких як природолюби, культурні ентузіасти, екстремальні туристи тощо. Активна робота з дизайном послуг дозволяє залучити різноманітні групи туристів та відповідати їхнім унікальним потребам.

Збереження природної та культурної спадщини. Закарпаття відоме своєю унікальною природою та культурними пам'ятками. Інтеграція цих елементів у дизайн туристичних послуг дозволяє не лише привертати увагу, але й забезпечувати їхнє збереження для майбутніх поколінь.

Створення унікального туристичного обличчя. Дизайн туристичних послуг допомагає створити унікальний образ регіону, який вирізняє його серед інших туристичних напрямків. Це може стати важливим фактором в рішенні туриста вибрати саме Закарпаття для відпочинку.

Економічний внесок туризму. Вдосконалення туристичних послуг через дизайн сприяє розвитку туристичної інфраструктури та підвищенню рівня економічного розвитку регіону через залучення інвестицій та збільшення туристичного потоку.

Загальна актуальність полягає в тому, що ефективний дизайн туристичних послуг сприяє створенню унікального образу регіону, залучає різноманітні категорії туристів та сприяє економічному розвитку Закарпаття через туризм.

1 Туристичний потенціал ареалу дестинації Закарпаття

1.1 Географічне положення Закарпаття

Закарпатська область - область на заході України в межах західної частини Українських Карпат та Закарпатської низовини. На півночі межує з Львівською, на сході з Івано-Франківською областями України. На півдні з Румунією, на південному заході з Угорщиною, на заході зі Словаччиною, на північному заході з Польщею. Обласний центр – Ужгород.

Утворена Закарпатська область 22 січня 1946 року, населення складає - 1 244 476, площа – 12777 км².

Закарпатська область розташована на крайньому південному заході України на південно-західних схилах і передгір'ях Українських Карпат. Майже дві третини території області займають Карпатські гори, решту - Притисянська низовина. На території області знаходиться найвища вершина Українських Карпат та України - г. Говерла (висота 2061 м). На північному заході, заході і півдні область межує із чотирма країнами - Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією, а на північному і південному сході з Львівською та Івано-Франківською областями, являючись таким чином своєрідним вікном країни у Європу. За площею і населенням область невелика у масштабах країни. Її територія становить 12,8 тис. км², чисельність населення - 1251,1 тис. осіб (на 01.01.04), або відповідно 2,1 % і 2,6 % території та населення України.

Рисунок 1. – Географічне положення Закарпатської області [1]

Близько 80 % території краю займають гори, що простягаються з північного заходу на південний схід. Це система хребтів та гірських масивів - Верховинський Вододільний хребет, Горгани, Свидовець, Черногора, Полонинський хребет, Рахівський масив, Вулканічний хребет. До Черногорського хребта належить гора Говерла, заввишки до 2061 м, яка є

найвищою точкою області та України. Закарпаття від інших регіонів відділяють Яблуницький, Вишківський, Ужоцький, Верецький та Воловецький перевали з висотою від 931 до 1014 метрів над рівнем моря. На території області протікає 9429 річок і потоків. Найдовша річка - Тиса, ліва притока Дунаю. Її протяжність у межах області 240 км. Найбільші притоки - Боржава, Ріка, Тересва. Наступні за величиною річки Латориця і Уж, які впадають у річки Бодрог і Лаборець. В області 137 природних озер, в основному льодовикового та загатного походження, найбільше з них - Синевир. На території Закарпатської області поблизу села Ділове Рахівського району розташований географічний центр Європи.

Ліси, які є найбільшим багатством краю, займають понад 50 % території, різноманітні за породним складом залежно від вертикальної поясності. На низовині ростуть дубово-грабові ліси, у передгір'ях - дубові і дубово-букові, у горах на висоті від 800 -1000 м над рівнем моря букові, хвойні (ялиця біла, ялина) - на висоті до 1300 - 1500 метрів. Довершують ландшафт субальпійські та альпійські луки - полонини.

В області взято на облік понад 2 тисячі видів флори, що відповідає 50 % до загальної чисельності видів України. З них 237 видів флори занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі, 22 види флори занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення (CITES). Усього видів рослин занесених до Червоної книги України 263 екз., у тому числі 214 видів судинних рослин, 19 видів грибів, 7 видів водоростей, 23 види лишайників, а рослинних угруповань занесених до Зеленої книги України - 27. Найбільше різноманіття червонокнижних видів рослин зосереджено у басейні річки Тиса, де за даними наукових досліджень на облік взято 145 видів судинних рослин.

Загальна кількість видів тваринного світу в області становить понад 30 тис. видів фауни. На території області поширені як безхребетні, так і хребетні тварини. Серед безхребетних є представники понад 20 типів організмів, з яких більшість - найпростіші. Близько 400 видів хребетних тварин, ссавців - 80 видів, птахів - 287 видів, з яких 197 гніздуючих, 10 видів плазунів, 16 земноводних, 60 риб, 100 молюсків. Найпоширеніші види на Закарпатті: кріт, лисиця, вовк, заєць, білка, горностаї, лісова куниця, дикий кабан, козуля, олень благородний. Із рідкісних видів слід відмітити лосося дунайського, стерлядь, пугача, беркута, завитушку альпійську, рись, видру. Зникаючі види - сичик-горобець, волохатий сич, кажани: великий та малий підковоноси, нічниця Бехштейна, ставкова, Наттерера, триколірна та інші. Збільшилась чисельність видів тваринного світу, занесених до Червоної книги України: глухаря, kota лісового, лелеки чорного та ведмедя бурого. У гніздовій орнітофауні з'явилися нові види - чернь чубата та білоока. Стабільним є стан популяції саламандри плямистої.

В Українських Карпатах, які займають значну частину області, збережені найбільші в Європі ділянки пралісів. До найбільших та найцікавіших об'єктів природно-заповідного фонду України належить

Карпатський біосферний заповідник, створений постановою уряду України в 1968 році. Екосистеми заповідника віднесені до найцінніших на нашій планеті і з 1993 року входять до міжнародної мережі біосферних резерватів ЮНЕСКО. Загальна площа заповідника становить 53630 га, налічує 6 відокремлених масивів: Чорногірський (найвища вершина г. Говерла), Мармароський (г. Піп Іван - 1940 м н. р. м.), Свидовецький (г. Близниці та Драгобрат), Кузійський, Угольсько-Широколужанський (найбільший осередок букових пралісів у Європі), «Долина нарцисів». Карпатський біосферний заповідник є одним із найбільших наукових та еколого-освітніх центрів Карпатського регіону. За визначні здобутки в збереженні природної, культурної та історичної спадщини Рада Європи вперше в Україні нагородила Карпатський біосферний заповідник Європейським дипломом.

Ужанський національний природний парк створений Указом Президента України від 27 вересня 1999 року № 1230/9. Парк розташований у північно-західній частині області і є невіддільною складовою частиною єдиного у світі тристороннього польсько-словацько-українського Міжнародного Заповідника «Східні Карпати», що підтверджено сертифікатом МАБ ЮНЕСКО. На території парку росте понад 200 видів цінних лікарських рослин, 40 з яких включено до Червоної Книги України.

Національний природний парк «Синевир» створено 1989 року у верхів'ях річки Терєблі. Тут на площі 40,4 тис. га збереглися праліси і високогірні луки, де охороняються близько 100 видів рідкісних та зникаючих рослин. У парку охороняються благородний олень, бурий ведмідь, рись, глухар, форель, плямиста саламандра.

Станом на 01.01.2011 р. у Закарпатській області взято на облік 454 об'єкти природно-заповідного фонду загальною площею 171420,272 га, з них загальнодержавного значення - 34 об'єкти загальною площею 155609,51 га, місцевого значення - 416 об'єктів загальною площею 15810,762 га. Відсоток фактичної площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду до загальної площі області становить 13,4 %.

Розподіл територій та об'єктів ПЗФ у Закарпатській області за їхнім значенням, категоріями та типами станом на 01.01.2011 р.

Біосферні заповідники (1 шт. на площі 58035,8 га)

Національні природні парки (3 шт. на площі 87964,3 га)

Регіональні ландшафтні парки (2 шт. на площі 10330,66 га і 4631,29 га)

Заказники (64 шт. на площі 13255,5 га)

Пам'ятки природи (338 шт. на площі 659,67 га)

Заповідні урочища (9 шт. на площі 881,3 га)

Ботанічні сади (1 шт. на площі 86,41 га)

Дендрологічні парки (4 шт. на площі 37,9 га)

Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва (33 шт. площа 168,732 га).

У Закарпатті панує помірно-континентальний клімат. Улітку середня температура повітря становить +21 °С, а взимку -4 °С. У краї виявлено понад 360 родовищ та джерел цілющих природних мінеральних вод. Рельєф, географічне розташування, ліси, мінеральні води, помірно континентальний

клімат, багатотисячлітні традиції та самобутня культура багатонаціонального населення краю у комплексі створюють унікальний рекреаційний і соціальний потенціал, на основі якого існує і має перспективу поступового розвитку санаторно-оздоровчий комплекс світового рівня [2].

1.2 Туристичні та інфраструктурні ресурси Закарпаття

Закарпатська область відома своєю природною красою, туристичними можливостями та інфраструктурою для подорожуючих.

Закарпаття славиться своєю частиною Карпатських гір, де впроваджується гірський туризм, велосипедні прогулянки та лижний спорт взимку.

Мальовничі ліси, гори і луки пропонують чудові можливості для природних прогулянок та пішохідних маршрутів.

Область відома своїми гірськими озерами, зокрема Синевир та Сколівське озеро.

Синевир - це одне з найвідоміших гірських озер в Україні та популярний туристичний об'єкт в Закарпатській області. Озеро розташоване в горах Карпати на висоті близько 989 метрів над рівнем моря, має чисту гірську воду та оточене гірськими хребтами, що створюють захоплюючі пейзажі. Часто озеро називають «Міжгірським оком» через його глибокий синій колір. Туризм на Синевирі пропонує безліч можливостей для відпочинку та розваг.

Сколівське озеро оточене красивими лісами та гірськими хребтами. Озеро має чисту гірську воду та надає можливість насолоджуватися природною красою. Озеро славиться своєю риболовлею, і це чудове місце для любителів ловити рибу, зокрема коропа, товстолоба та щуку.

Закарпаття має багато середньовічних замків, таких як Ужгородський замок та Паланок.

Ужгородський замок, також відомий як Ужгородська фортеця або Ужгородська резиденція, є однією з найважливіших історичних пам'яток та туристичних атракцій в місті Ужгород. Це історична скарбниця і архітектурний шедевр, який привертає людей своєю красою та багатою історією. Він є символом міста Ужгород та важливим місцем для культурного та історичного туризму. Замок був заснований у XIII столітті королем Угорщини Бело IV і розширений пізніше в ренесансному стилі. Він мав важливе геостратегічне розташування та служив важливою оборонною структурою на кордоні Угорщини. Замок поєднує в собі різні стилі архітектури, такі як готика, ренесанс, бароко та романтизм. Він має вражаючі стіни, башти, різьблені портики та аркади. Замок має статус музею і є частиною Закарпатського краєзнавчого музею. Експозиція включає артефакти, які розповідають історію регіону. Найбільш відомою частиною замку є Вежа музики, де встановлено дзвіночки, які звучать мелодії на підходах до замку, створюючи особливий атмосферний настрій. З веж замку відкриваються чудові панорамні види на місто Ужгород та навколишні гори.

Замок Паланок, також відомий Паланок фортеця, є історичним об'єктом в місті Мукачево. Цей замок є однією з найважливіших та найкрасивіших архітектурних споруд в регіоні і привертає туристів з усього світу. Паланок був заснований королем Бело IV у середньовіччі і розширений в ренесансному стилі в XVI столітті. Замок поєднує в собі різні архітектурні стилі, такі як готика, ренесанс, бароко і романтизм. Він має вражаючі стіни, вежі, внутрішні двори та декоративні деталі. Паланок є частиною Мукачівського замку-музею, де відвідувачі можуть дізнатися більше про історію регіону та різноманітні археологічні та історичні знахідки. Поруч замку часто проводяться різноманітні культурні заходи та фестивалі, що робить його ще привабливішим для відвідувачів.

Закарпатська область славиться курортами, такими як Шаян, Свалява і Луначарський курорт. Вони пропонують лікувальні мінеральні джерела та SPA-процедури.

Санаторій Шаян був побудований ще в 1954 році. Але, остання повноцінна реконструкція у 2014 році дозволила оновити його фонди, підвищити рівень комфорту під час відпочинку на популярному бальнеологічному курорті. Курорт Шаян спеціалізується на наступних медичних послугах: лікування озокеритом, ванни з мінеральною водою, штучна соляна печера, масаж підводним душем, широкий спектр фізіотерапевтичних процедур, ароматерапія та інгаляція ефірними оліями, фітобочка.

Курорт Свалява - ідеальне місце для тих, хто шукає відпочинок, лікування та бажає насолодитися природними красами Закарпаття. Свалява славиться своїми мінеральними джерелами, які містять корисні мінерали і допомагають при лікуванні різних захворювань, зокрема, захворювань органів травлення та кістково-м'язової системи. В Сваляві розташовані численні санаторії та пансіонати, де ви можете зупинитися для лікування та відпочинку. Вони пропонують різні лікувальні процедури та медичні програми. Свалява оточена гірськими лісами та річками, створюючи чудові природні краєвиди. Вона є відмінним місцем для гірських прогулянок, велосипедних маршрутів та спостереження за птахами.

Зимовий відпочинок в Карпатах можна провести на курортах, таких як Драгобрат.

Драгобрат - це відомий гірських курортів в Україні. Він розташований в Карпатах, в Закарпатській області, і служить важливим центром для зимового та літнього відпочинку. Драгобрат має різноманітні лижні траси, включаючи траси для початківців і більш складні траси для досвідчених лижників. Курорт надає унікальні можливості для сноубордингу, включаючи спеціальні траси та парки для фрістайлу. Драгобрат нерідко пропонує весняні умови для лижного відпочинку завдяки високому розташуванню, що дозволяє лижникам кататися весною. Влітку та навіть навесні, Драгобрат пропонує чудові гірські прогулянки та піший туризм в оточуючих гірських лісах. Також Драгобрат розташований поруч із гірськими річками, де можна займатися рафтингом та іншими видами водних видів спорту.

Закарпаття має різноманітні готелі, гостьові будинки та хостели для подорожуючих з різними бюджетами.

Заміський будинок «Дача» розташований в Ужгороді, за 36 км від міста Мукачево. До послуг гостей ресторан і безкоштовний Wi-Fi. Гості цього заміського будинку можуть відпочити на терасі. На території облаштовано сад і спільну лаунж-зону. Відстань до міжнародного аеропорту Ужгорода становить 10 км. Це місце особливо подобається парам.

Готель-ранчо «Золота гора» розташований серед карпатського лісу, за 15 хвилин їзди від залізничного вокзалу Ужгорода. До послуг гостей ігрова кімната та 2 ресторани, де подають страви традиційної європейської та закарпатської кухні. Номери готелю-ранчо «Золота гора» оформлені в класичному стилі й оснащені телевізором із плоским екраном і кондиціонером. Деякі номери виходять на балкон із мальовничим видом на ліс.

За додаткову плату гості можуть відвідати спа-центр із сауною, термальними басейнами та масажним кабінетом. Сніданок подають у ресторані, який вирізняється вишуканим дерев'яним інтер'єром. У барі можна замовити напої. Здійснюється обслуговування номерів. Історичний Ужгородський замок розміщений за 2 км від готелю. Карпатські гори ідеально підходять для лижного спорту та пішого туризму. До гірськолижних схилів – 1 година їзди автомобілем.

Хостел Forsage розташований в Ужгороді. До послуг гостей бар, сад і тераса. Стійка реєстрації працює цілодобово. Гості можуть відвідати ресторан або приготувати їжу самостійно на спільній кухні. На всій території надається безкоштовний Wi-Fi. У готелі працюють пункт обміну валют і камера зберігання багажу. Здійснюється обслуговування номерів. У кожному номері хостелу встановлено шафу для одягу. Номери оснащені кондиціонером, а в деяких номерах хостелу Forsage є балкон. Гості користуються спільною ванною кімнатою. Відстань до села Карпати становить 44 км, а до міста Мукачево – 43 км.

Курортний спа-готель «Камелот» розташований в Кам'яниці. До послуг гостей сезонний відкритий басейн, спа-центр з паровою лазнею і різноманітним саунами, дитячий ігровий майданчик, ресторан і безкоштовна приватна автостоянка. Номери оснащені телевізором з плоским екраном і чайником. Власна ванна кімната укомплектована тапочками і халатами. На всій території курортного спа-готелю «Камелот» надається безкоштовний Wi-Fi. Стійка реєстрації закладу працює цілодобово. У готелі є фітнес-центр. У готелі можна пограти в більярд. Гостям пропонують екскурсії по довколишньому регіону та трансфер до гірськолижного курорту Krsiya. Залізничний вокзал Ужгорода розміщений за 15 хвилин їзди від курортного спа-готелю «Камелот».

Готель «Ірис біля Деренівської купелі» розташований у селі Нижнє Солотвино. До послуг гостей ресторан, фітнес-центр, бар і сад. Деякі номери підходять для розміщення сімей. Для дітей облаштовано ігровий майданчик. На території готелю облаштовано критий басейн і працює цілодобова стійка реєстрації. У номерах готелю є кондиціонер, письмовий стіл, чайник, сейф,

телевізор із плоским екраном і окрема ванна кімната з душем. У ванній кімнаті надаються халати, капці, фен і безкоштовні туалетно-косметичні засоби. Також у кожному номері готелю «Ірис» надаються рушники та постільна білизна. Деякі номери виходять на балкон. У помешканні сервірують сніданок «шведський стіл».

Гості готелю «Ірис біля Деренівської купелі» можуть відпочити на терасі. На території помешкання також є бювет із мінеральною водою, спа-центр із напіввідкритим термальним басейном, сучасний тренажерний зал, тенісні корти, поле для гри в міні-гольф, а також оздоровчий центр із терапевтичними програмами, включаючи фізіотерапію. Місто Ужгород розміщене за 20 км від готелю, а місто Мукачеве – за 28 км. Відстань до міжнародного аеропорту Ужгорода становить 15 км.

Готель Bogolvar Retreat Resort розташований у селищі Анталовці, за 30 км від Ужгорода. До послуг гостей безкоштовний Wi-Fi, відкритий сезонний басейн, спа-центр і парова лазня. Гості також матимуть можливість порибалити. Усі номери готелю Bogolvar Retreat Resort оформлені в класичному стилі. В них є міні-бар. Ванні кімнати в них укомплектовано феном. У вишуканому ресторані готелю подають страви угорської, української та європейської кухонь. Столики для гостей можуть також накрити на літній терасі просто неба.

У готельному спа-центрі, який містить турецьку лазню, пропонують косметичні процедури та сеанси масажу. Крім цього, тут є гідромасажна ванна та сауна. Ужгородський замок розміщений за 35 хвилин їзди від Еко Спа Курорту «Богольвар», а поїздка до міжнародного аеропорту Ужгорода займе в гостей 40 хвилин.

Міні-готель «Берізка» розташований у місті Перечин. До послуг гостей бар, тераса та безкоштовний Wi-Fi. Серед інших зручностей – дитячий майданчик. Здійснюється обслуговування номерів. На території помешкання є ресторан, де готують страви російської кухні, і безплатна парковка. В усіх номерах міні-готелю є шафа для одягу. Також серед зручностей усіх номерів робочий стіл і телевізор із плоским екраном. У деяких номерах міні-готелю є балкон.

Гостям надаються постільна білизна та рушники. На сніданок у міні-готелі «Берізка» пропонують страви на вибір із меню або повний англійський/ірландський варіант ранкової трапези. В околицях можна зайнятися різними видами активного відпочинку, зокрема пішим туризмом і лижним спортом. Гостям також пропонують послуги прокату велосипедів. Відстань від міні-готелю «Берізка» до села Карпати становить 37 км, а до міста Ужгород – 21 км.

Готель «Дельфін» із баром розташований у місті Мукачево. До послуг гостей ресторан, банкомат і цілодобова стійка реєстрації. На всій території помешкання надається безкоштовний Wi-Fi та здійснюється обслуговування номерів. Деякі номери готелю підходять для розміщення сімей. Усі номери оснащені чайником. Також у кожному номері готелю "Дельфін" встановлено кондиціонер і телевізор із плоским екраном. Щоранку гостям подають

сніданок по меню. Відстань від готелю "Дельфін" до аеропорту Ужгорода становить 42 км.

Готель Ferdinand із садом, терасою, рестораном і баром розташований у місті у Мукачево. У цьому 4-зірковому готелі працює цілодобова стійка реєстрації гостей, надається безкоштовний Wi-Fi та здійснюється обслуговування номерів. Серед інших зручностей: туристичне бюро, камера зберігання багажу та пункт обміну валют. В усіх номерах готелю встановлено письмовий стіл. В окремій ванній кімнаті надаються безкоштовні туалетно-косметичні засоби. Номери готелю «Фердинанд» оснащені телевізором із плоским екраном і кондиціонером. Деякі з них виходять на балкон. Гостям надають рушники та постільну білизну.

Щоранку гостям готелю Ferdinand подається континентальний сніданок. На території готелю облаштовано дитячий майданчик. Відстань від готелю Ferdinand до міжнародного аеропорту Ужгорода становить 44 км.

Готель «Садиба у Попа» розташований у селі Лумшори. До послуг гостей ресторан, бар, сад і спільний лаунж. Здійснюється обслуговування номерів. На території помешкання є місце та обладнання для барбекю. Серед зручностей помешкання варто згадати цілодобову стійку реєстрації гостей, спільну кухню й пункт обміну валют. У кожному варіанті розміщення готелю є телевізор і фен. У готелі «Садиба у Попа» щоранку подають сніданок по меню.

Гості можуть відпочивати на терасі. Відстань від готелю «Садиба у Попа» до села Карпати становить 33 км, а до Ужгорода – 36 км. Найближчий аеропорт розміщений в Ужгороді, за 38 км від готелю [3].

В Закарпатській області є багато закладів, де можна скуштувати традиційну українську та місцеву кухню.

Антресоль Mrs.Greenwich» - це кафе-піцерія, з вікон якої відкривається мальовничий краєвид на центральну частину міста. Інтер'єр закладу оформлений у стилі лофт. Меню складається з європейських та італійських страв. Акцент зроблений на фірмовій тонкій піці й домашній пасті. Для дітей проводять кулінарні майстер-класи. Серед напоїв є фірмові трав'яні чаї.

«Кухня» - це ресторан в Ужгороді, на вулиці Фединця, який працює у форматі гастрономічного бутика. Тут гості можуть замовити популярні італійські страви, які кухарі готують з локальних продуктів в авторській інтерпретації. Особливістю закладу вважається відкрита кухня, де гості можуть спостерігати процес приготування замовлених страв. Меню закладу пропонує холодні закуски, салати, супи, страви з м'яса, птиці, риби й морепродуктів, гарніри, сети та десерти.

На вулиці Гагаріна в самому центрі Ужгорода розташований ресторан «Віраж». У розпорядженні гостей основний і VIP зали. Інтер'єр закладу гармонійно поєднує в собі сучасний стиль й етнічні елементи декору. Ресторан спеціалізується на приготуванні традиційних страв європейської та закарпатської кухонь. Фірмові страви від шефа: банош, лоцїї-печінки, борщ з пампушками, рибне асорті й млинчики з ікрою.

Ресторан «Колыба», розположений в центральній частині міста Ужгорода, оформлений в стилі українського села. В колоритному інтер'єрі переважає оздоблення натуральним деревом. Гостям подають аутентичні страви закарпатської кухні, фірмові серед яких бограч-гуляш, токан с брынзой, стропачки, кнедли, вареники с брынзой, м'ясо по –ужгородски. По вечерах проходять виступи музикальних колективів в фольклорному жанрі.

На вулиці Собранецькій знаходиться кафе «Креденс». Заклад працює у форматі арт-хауса, де часто влаштовують виставки робіт молодих художників. У меню європейська кухня. З-поміж десертів є фірмовий торт «Наполеон». У карті напоїв великий вибір кавоміксів.

У самому центрі Ужгорода розташований кондитерський дім «Штефаньо». В основі меню закладу авторські десерти й власна випічка Валентина Штефаньо. Серед фірмових страв виділяють тістечко «Моранг», торт «Ужгород», карамель у вигляді герба Ужгорода з різними смаками, макарони

Кав'ярня «PassiЖу» знаходиться на вулиці Швабській. Затишний інтер'єр доповнюють панорамні вікна, оздоблення натуральним деревом, великі мішки з кавовими зернами, кавові млини. В основному меню представлені європейські десерти. У карті напоїв гості можуть спостерігати великий асортимент кавових коктейлів. При кав'ярні працює магазин, де можна купити різноманітні сорти кавових зерен.

Невелика затишна кав'ярня «Mon Caffe» знаходиться на вулиці Льва Толстого міста Ужгорода. Інтер'єр витриманий у сучасному стилі та оформлений у пісочно-шоколадних відтінках. У просторому залі шкіряні дивани та багато живої зелені. У меню європейські десерти й власна випічка. Фірмові частування - пироги з яблуками. Карта напоїв містить різні кавові коктейлі.

На набережній Незалежності гостей зустрічає кафе «Годинка». Заклад працює в форматі бістро. У меню представлені популярні страви європейської та закарпатської кухонь. Акцент зроблений на закусках до пива. У барній карті асортимент розливного пива.

Кафе-пиццерія "Шкатулка Mrs. Greenwich" розположене в центрі Ужгорода, по вулиці Грушевського. В інтер'єрі воссоздана атмосфера домашнього уюта, є дитячий ігровий куточок. Меню складається з італійської, європейської, мексиканської кухонь. В списку фірмових страв відзначають тонку піццу, мексиканський томатний суп, сім видів домашніх паст і стейки. В кафе випікають два види хліба. Серед напоїв є фірмові лимонади і кавові микси на основі італійського кофе «Mokaflog».

Закарпатська область відома своїми фольклорними святами та фестивалями, які дозволяють гостям познайомитися з українською культурою.

Фестиваль вишиванки в Ужгороді, це свято відзначається щороку в травні, коли люди вдягають традиційну українську вишиванку та святкують культуру та спадок регіону.

Баландацький карпатський фестиваль, цей фестиваль відбувається в Карпатах і об'єднує музикантів, співаків, майстрів ремесел та всіх, хто цікавиться культурою Закарпаття.

Фестиваль Черешневий спас в Мукачеві, це свято відзначається влітку і включає в себе ярмарки, національні страви, концерти, які демонструють місцевий фольклор.

Богданфест у Хусті, цей фестиваль вшановує Богдана Хмельницького, і він включає в себе концерти, ярмарки, майстер-класи та інші розважальні заходи.

Гуцульські свята. Закарпаття також має численні гуцульські свята, де можна побачити та почути гуцульську музику, танці та ремесла. Наприклад, Гуцульський фестиваль "Берегиня" в Рахові.

Свято трюфелів у Мукачеві, це свято приурочене до початку осені і відзначає врожай трюфелів, де гурмани можуть скуштувати ці дорогоцінні гриби.

Свято багатого обіду в Ужгороді, відзначається на Великдень і включає в себе традиційні страви та обряди.

Ці свята і фестивалі відображають різноманітну культуру та спадок Закарпаття та надають можливість гостям регіону познайомитися з його унікальною атмосферою та традиціями [4].

2 Проєкт іноваційного туру по Закарпаттю

2.1 Маршрут іноваційного туру

Ужгород – Мукачево – Берегово – Боржава – Шипіт – Синевір – Карпати – Лушмори – Ужгород

Ужгород - це адміністративний центр Закарпатської області України і одне з найстаровинніших міст в країні. Місто має довгу і багату історію, і воно відоме своєю унікальною архітектурою, культурою та природними красотами.

Визначні місця, які варто відвідати в Ужгороді:

- Ужгородський замок - цей замок розташований на горі, і він представляє собою важливий об'єкт історичної спадщини. Замок був побудований в 13 столітті та є однією з найстаріших фортець в Україні;

- пам'ятник Томасу Манну - встановлений на честь німецького письменника Томаса Манна, який провів частину свого життя в Ужгороді;

- палац Потоцьких, величний палац, побудований в стилі бароко, є однією з найкрасивіших архітектурних пам'яток міста, зараз є частиною Ужгородського університету.

- міквартерна площа, носить назву "Міні-Карпати" через свою високогірну атмосферу і красиві види;

- королівський винний погреб «Старий Дуб» - один з найстаріших винних погребів в Україні, де можна скуштувати вино і вивчити багато про виноробство;

- Свято-Ужгородський кафедральний собор - католицький собор є однією з найвидатніших релігійних споруд має унікальну архітектуру;

- ботанічний сад Ужгородського національного університету.

Мукачево - це старовинне місто України, яке відоме своєю багатою історією і численними туристичними цікавинками, а саме:

- Мукачівський замок, також відомий як Паланок, є символом Мукачева. Він був заснований в 14 столітті, і його стіни відбивали численні наступи. Замок розташований на високому горбі і пропонує неймовірний краєвид на місто і навколишні гори;

- Мукачівський районний історичний музей, знаходиться в історичному центрі міста і пропонує велику колекцію артефактів, що відображають історію та культуру Закарпаття;

- меморіал місце братів Грабовських, вшановує пам'ять братів Грабовських, які були патріотами та борцями за незалежність України;

- церква святого Мартина, католицька церква в стилі готики є однією з найстаріших у Закарпатті;

- мукачівська ратуша, яка побудована в стилі ренесансу і відома своєю високою вежею та годинниками;

- центральна площа Мукачева, відома як Корзо, є живим центром міста, де можна прогулятися, посидіти в кафе або відвідати місцеві магазини.

Берегово - це чудове місце для туристів, які цікавляться культурою, природою та виноробством. Місто відоме своєю гостинністю і неповторним атмосферою. В місті рекомендовано відвідати:

- чинадіївську муровану церкву святого Михайла, яка внесена до списку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, збудована в стилі романсько-готичного перехідного стилю;

- музей міста Берегово, що розташований в історичному центрі міста і пропонує велику колекцію артефактів, які відображають історію та культуру Берегово;

- річку Тисменицю;

- виноградники, Берегово славиться виробництвом вин, можна відвідати місцеві винні підприємства та дегустувати місцеві сорти вин.

Боржава - це одне з гірських селень в Закарпатській області України, славиться своєю природною красою і відомий як відмінне місце для туризму, особливо активного відпочинку в горах. Визначні місця в Боржаві:

- гори Тисмениця і Говерла. Боржава оточена гірськими хребтами, включаючи Гори Тисмениця і Говерла;

- поляна Красна, велика поляна на горі, звідки відкриваються чудові краєвиди на гори і ліси.

- спа-центри, які пропонують гірські лікування та процедури для відпочинку;

- дерев'яні церкви, які є частиною культурної спадщини регіону і відзначаються своєю архітектурою.

Шепіт - це величезний водоспад, який є одним з найвищих та найпрекрасніших в Україні і знаходиться на річці Шепіт, яка походить в горах.

Водоспад Шепіт має вражаючу висоту близько 14 метрів, оточений природною красою Карпат, зеленими гірськими лісами та гірськими потоками. Від нього відкриваються неймовірні пейзажі. Недалеко від водоспаду є зона відпочинку, де туристи можуть відпочити, насолоджуватися краєвидами та розміщенням. Можна пройти великими гірськими стежками, щоб побачити цю природну красу з ближчого відстані

Синевір - це одне з найкрасивіших та найвідоміших природних місць в Закарпатській області України. Головною атракцією є Синевірське озеро, яке також іноді називають «Морем в Карпатах». Озеро Синевір є одним з найглибших озер в Україні, з вражаючо чистою синьою водою, яка дуже глибока і витягнута між гірськими хребтами. Існує легенда, що озеро було сформоване внаслідок затоплення села під час будівництва Синевірської ГЕС. Все, що залишилося від села, - це вершина церкви, яка іноді виходить з-під води під час спаду рівня води. На одному з берегів озера розташована скульптура жінки, відомої як Незнайомка. Ця скульптура стала популярним об'єктом для фотографій.

Село Карпати славиться своїми санаторіями «Карпати» та «Перлина Карпат», що знаходяться на горі. Також можна тут побачити Замок Шенборнів зі своїм джерелом молодості, Скелю Кохання, з якої відкривається вид на простори гір Карпат та на саме село. Палац Шенборнів - колишня резиденція та мисливський будинок графів Шенборнів, а з 1946 року - санаторій «Карпати». Палац був побудований графом Ервіном Фрідріхом Шенборн-Бухгаймом у 1890 - 1895 роках. Навколо палацу був облаштований чудовий сад-дендрарій із декоративним озером у центрі. Висаджені рідкісні породи дерев - самшит, катальпа, сосна Веймута, канадська ялина, японська вишня, рожевий бук, італійська глиниця.

Лумшори в Закарпатті стали своєрідною візитівкою регіону. Така популярність пояснити просто, адже тут розташовані чани. Це величезні чавунні ємності для купання в гарячій воді під відкритим небом. Залежно від розміру, у них можуть одночасно знаходитися до 10 осіб. У Лумшорах чани наповнюють мінеральною водою, а під казаном розпалюють багаття. Рідина поступово нагрівається до 38 °С. Купання в чані рекомендують чергувати із занурення в холодну воду. Такий перепад температур позитивно впливає на організм, омолоджує шкіру, бадьорить.

Після відвідин села Лумшори відпочинок запам'ятається надовго, адже можна забути про стреси, позбутись безсоння, втоми, різноманітних нервових розладів. Завдяки теплим купанням через пори проникає цілюща мінеральна вода, виводяться токсини з організму, шкіра стає пружною і гладкою. Ефект від процедури змінюється залежно від використовуваних екстрактів. У Лумшорах можна також обрати купання в чані з сірководневою мінеральною водою, ця процедура стимулює імунну систему, покращує роботу опорно-рухового апарату, надає шкірі пружності або натуральними хвойними екстрактами, що дозволяє відчути заспокійливу дію хвої, зміцнити свій імунітет [5].

2.2 Програма інноваційного туру

1 День

Зустріч на залізничному вокзалі Ужгорода. Сніданок.

Оглядова екскурсія по Ужгороду. Ужгород – місто унікальних історичних пам'яток та архітектурних ансамблів, місто сакур та магнолій. Пропонується побачити найдовшу липову алею Європи, Хрестовоздвиженський собор, будівлю Жупаната, шедевр дерев'яної архітектури Закарпаття – Шелестовську церкву, побудовану в неомавританському стилі синагогу та, звісно ж, Ужгородський замок, який спорудили на одному з вулканічних пагорбів на правому березі річки Уж. Біля входу в замок нас зустрічає Геракл, який перемагає гідру, а далі пропонується побачити сокола Турула – героїчний символ угорців. Як і усі замки, Ужгородський також має свої легенди, одну з яких – про Білу діву, обов'язково необхідно почути.

Обідня перерва. Поселення у готелі та вільний час.

2 день.

Сніданок у готелі.

Виїзд у Мукачево. Дорогою можна милуватися живописними схилами Карпат.

Екскурсія по Мукачево. Мукачево – місто над Латорицею, яке поєднує у собі середньовічну таємничість та різноманіття культур, екзотику та традиції. Тут збережений архітектурний спадок Австро-Угорщини та витає дух Габсбургів. Міська ратуша зі своїм сторічним годинником, каплиця Святого Йосипа XIV століття, білий палац князів Ракоці та, звісно ж, гордість міста – гарно відреставрований замок Паланок XIV-XVIII століття. Він розташований на Замковій горі та славиться дев'ятьма залами історичної експозиції. Ще в давні часи Паланок заслужив репутацію неприступної фортеці, про його мужність з повагою говорили у багатьох європейських столицях. Замок був і полоненим, за право володіти яким сперечалися королі та князі, і однією з найстрашніших буцегарень Австрійської імперії. Сьогодні Паланок, перетворений на архітектурно-історичну пам'ятку, височіє над рікою, як символ високої моралі, сили духу та взірць народного таланту, як скарбниця історії та культури.

Обідня перерва. Поселення у готель.

Ввечері запрошення на екскурсію «Закарпаття з присмаком задоволення». Всіх бажаючих мають можливість спробувати Закарпаття на смак і пізнати всю багату палітру Закарпатської домашньої кухні. Співставити незвичні назви страв з їх чудовим смаком, пізнати що таке пасуля, пікниця, гурка, банош. Кулінарна мандрівка неймовірним Закарпаттям!

Повернення в готель.

3 день.

Сніданок у готелі. Вільний час.

Запрошення відвідати екскурсію в Бегегове

Берегове – місто, яке розкинулося на берегах невеликої річки Верке, біля підніжжя гір, схили яких засаджені виноградниками. Він відомий давніми традиціями вирощування винограду та виробництва вина. Протягом багатьох століть власниками поселення були угорські королі. Тому Берегове – єдине місто Закарпаття, де переважною більшістю населення є угорці, а вулиці досі позначаються двома мовами – українською та угорською. Готичний костел 15 століття, розташований у самому центрі містечка, ресторан «Золота пава», чудові винні льохи, колишній палац у стилі необароко на центральній площі, Графський двір (1629 р.) – ці Берегівські «дрібниці» не залишать нікого байдужими. Також на території курорту знаходиться безліч джерел та басейнів з термальними водами, купатися в яких можна як влітку, так і взимку. Температура води на поверхні +36 °С.

Обідня перерва. Вільний час.

Далі туристів чекає знайомство з традиційними закарпатськими винами, відвідавши виноробний комплекс «Чізай». Для відвідувачів відкриють найбільш таємне - двері виносховища, також можливість відвідати Музей винороба Чиза, і, звичайно, найсмачніше - дегустація вин із професійним сомельє, серед них, і легендарне марочне витримане вино «Троянда Карпат».

Повернення в готель.

4 день

Сніданок у готелі.

Виїзд на екскурсію на полонину Боржава і водоспад Шипіт

Будучи в горах, неможливо відмовити собі в задоволенні покататися на підйомнику, а далі вирушити на вершину мальовничого хребта – гору Гімба (1491 м.). Вона розташована поруч з іншими важливими горами, такими як Гора Петрос і Гора Говерла. З вершини Гори Гімба відкриваються захоплюючі панорамні краєвиди на навколишні гори, ліси, долини і гірські потоки. Це місце приваблює любителів фотографування і туристів, які шукають незабутні враження. Цілюще гірське повітря, дзвінка тиша та оточуюча краса зроблять перебування на полонині Боржава незабутньою пригодою, яку неодмінно захочеться повторити.

Обідня перерва.

А далі туристів покличе шум води. Це водоспад Шипіт, потоки якого зриваються з висоти 14 метрів, утворюючи декілька каскадів та водяні хмари крапель води, які розсіюються як хмарки кришталіків. А навколишні ліси тільки підсилюють казкові враження від оточуючих краєвидів. Місцевість водоспаду Шипіт ідеально підходить для гірських прогулянок та екскурсій, а також для фотографування природної краси.

Повернення в готель.

5 день

Сніданок у готелі.

Запрошення на екскурсію «Гірська мелодія – Синевір»

Спочатку туристам запропоновано відвідати озеро Синевір – справжню гордість Карпат. Озеро розташоване на висоті 989 м над рівнем моря та знаходиться в одному з найбільш мальовничих куточків Закарпаття, де високі

гори змінюються глибокими ущелинами, бурхливими річками, кришталевими струмками та галасливими водоспадами. Це справжня капля моря серед гір, яку місцеві мешканці називають «Морське око», це куточок незайманої природи. Вода в озері Синевір відзначається своєю дуже великою прозорістю, завдяки чому видно дно на значну глибину. На березі озера можливо побачити скульптуру «Незнайомка», яка зображує жінку, яка виглядає, ніби зазирала в далекий горизонт. Ця скульптура створена з каменю та вбрана в карпатський національний костюм. Вона стоїть поруч з водою і створює чудову можливість для фотографій з драматичним та красивим фоном озера та гір. Скульптура «Незнайомка» стала символом Синевірського озера і має романтичний характер. Відвідувачі приходять сюди, щоб насолоджуватися красою природи, фотографувати цю скульптуру та створювати незабутні миті в цьому чарівному карпатському куточку.

Обідня перерва. Вільний час.

Далі туристи прямують в гості до бурих ведмедів. Один із таких центрів на Закарпатті - "Реабілітаційний центр бурих ведмедів" в селі Синевірська Поляна, де ближче є можливість познайомитися з незмінними мешканцями карпатських лісів. Робота цих центру спрямована на лікування, реабілітацію та повернення бурих ведмедів до дикої природи.

Повернення в готель

6 день

Сніданок у готелі.

Запрошення на екскурсію у нещодавно створене село Карпати Незважаючи на це, село відоме на всю Україну завдяки палацу графів Шенборнів кінця XIX ст. та розташованому у ньому санаторію "Карпати". Саме цей заклад і дав назву населеному пункту. Цей палац був побудований графом Ервіном Фрідріхом Шенборн-Бухгаймом у 1890-1895 роках. Коло палацу був розбитий чудовий сад-дендрарій, нині Парк санаторію «Карпати» із декоративним озером у центрі. Висаджені рідкісні породи дерев. Сам мисливський замок побудований у неоромантичному стилі, що поєднує романські та готичні мотиви.

Існує легенда (не підтверджена фактами), що палац має 365 вікон (кількість днів у році), 52 кімнати (як у році тижнів) та 12 входів (як у році місяців). Замок прикрашений багатим декором (барельєфи, флюгери, вітражі) на тему родової геральдики графів Шенборнів; функціонує баштовий годинник з курантами. У палацов - «Олень ому парку встановлені закладний пам'ятний знак дві скульптурні композиції» і «Ведмедиця з ведмежатком».

Тут свого часу знімалися відомі фільми «Снігова королева» та «17 миттєвостей весни».

Обідня перерва. Повернення у готель. Вільний час.

7 день

Сніданок в готелі. Вивелення з готелю.

Виїзд на екскурсію у Лумшори. «Лумшори - старосвітське джакузі»

Лумшори – невелике село, оточене гірськими схилами та стрімкими водоспадами, воно немов охороняє себе від навколишнього світу, попереду -

тільки гори і небо. Недалеко від села ми побачимо каскад невеликих водоспадів, потоки яких мчать сюди з полонини Руна та падають на гладкі сірі камені з висоти 12 м. Але, в першу чергу, Лумшори відомі процедурою купання в чанах, яку практикують тут ще з XVII століття!

Останній день туру присвячений релаксу! Туристів посадять увеличений мідний чан з мінеральною сірководневою водою і будуть «варити» на повільному вогні. А якщо стане гаряче - можна, і навіть потрібно, охолонути в гірському потоці, який неспішно «біжить» в декількох метрах від чану. Відпочинок і насолода.

Обідня перерва. Вільний час.

Повернення до Ужгорода, орієнтовний час прибуття 19.00

Висновки

У цьому дослідженні ми глибоко вивчили проблему дизайну туристичних послуг на Закарпатті та його вплив на розвиток регіону. Аналізуючи потенціал та виклики, пов'язані з дизайном туристичних послуг, ми приходимо до важливих висновків, які варто врахувати для подальшого розвитку туризму на Закарпатті.

Дизайн туристичних послуг виявляється ключовим елементом в створенні унікального обличчя регіону, яке привертає та утримує увагу відвідувачів. За допомогою вдалих стратегій дизайну, ми можемо підкреслити багатство природи та культурної спадщини Закарпаття, надаючи їм особливий характер та привабливість.

Важливою частиною ефективного дизайну є адаптація до різних потреб та очікувань туристів. Створення різноманітних та інноваційних туристичних послуг сприяє привертанню різних цільових аудиторій та робить Закарпаття привабливим для широкого кола подорожуючих.

Заохочуючи сталість та збереження природної та культурної спадщини через дизайн туристичних послуг, ми можемо впевнено вести регіон до збалансованого та відповідального розвитку туризму. Освітлення унікальних рис Закарпаття через дизайн допомагає збагатити та покращити туристичний досвід, а також сприяє створенню позитивного іміджу регіону на світовій арені.

У підсумку, ефективний дизайн туристичних послуг визначає успіх туризму на Закарпатті, роблячи його привабливим, доступним та незабутнім для кожного відвідувача. Це стає ключем до сталого розвитку та процвітання регіону, роблячи його одним із першочергових туристичних напрямків.

Список використаних джерел

1. Вікісховище, зібрання вільних для використання медіафайлів [Електронний ресурс]. URL: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zakarpattia_in_Ukraine.svg. (Дата звернення 01.11.2023)
2. Вікіпедія, вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%BF%D0%B0%D1%82%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0_%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C. (Дата звернення 01.11.2023)
3. Цифрова туристична компанія Booking.com [Електронний ресурс]. URL: <https://www.booking.com>. (Дата звернення 01.11.2023)
4. Сайт пошуку кращих ресторанів і кафе в Україні [Електронний ресурс]. URL: <https://tomato.ua>. (Дата звернення 01.11.2023)
5. Туристичний оператор «Відвідай» [Електронний ресурс]. URL: <https://vidviday.ua>. (Дата звернення 01.11.2023)